

3/21

2703E1661

Candidate's Seat No : _____

B.A. Sem.-5 Examination

CC-302

Geography

March-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

(પ્રત્યેક પ્રશ્ન ના 14 ગુણ)

પ્ર 1 પર્યાવરણના વિવિધ ઘટકો કયા છે? પૃથ્વી-તંત્રમાં તે પ્રત્યેકની ભૂમિકા અને મહત્ત્વ વર્ણવો.

OR

પર્યાવરણીય ભૂગોળની પાયાની વિભાવનાઓ સમજાવો.

પ્ર 2 કુદરતી પર્યાવરણ પર માનવ પ્રભાવોની ચર્ચા કરો.

OR

વધતી વસ્તી સંદર્ભે બદલાતા માનવ-પર્યાવરણ આંતર-સંબંધોનું વિશ્લેષણ કરો.

પ્ર 3 પર્યાવરણીય પ્રભાવ-આકલન એટલે શું? તેના મુખ્ય તબક્કા કયા છે?

OR

પ્રદૂષણ એટલે શું? જળ પ્રદૂષણ ના કારણો અને પ્રભાવોની ચર્ચા કરો.

પ્ર 4 જૈવ-વિવિધતા એટલે શું? તેની સામેના ભયસ્થાનો સંદર્ભે જૈવ-વિવિધતા સંરક્ષણના વિકલ્પોની જાણકારી આપો.

OR

ભારતની વિવિધ પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ કઈ છે? તેને નિયંત્રિત કરવા કયા પગલાં લેવાયા છે?

પ્ર 5 એક શબ્દ/વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત)

(1) પર્યાવરણ માટેનો Environment શબ્દ કયા ફ્રેંચ શબ્દ પરથી આવ્યો છે?

(P.T.O)

(1)

E/661-2

- (2) સૌથી બૃહદ પારિસ્થિતિકી તંત્ર કયું છે?
- (3) સજીવોની પરસ્પર તથા તેમના પર્યાવરણ સાથેની આંતરક્રિયાઓનો અભ્યાસ એટલે?
- (4) હાલ વિશ્વની કુલ વસ્તી કેટલી હોવાનો અંદાજ છે?
- (5) વૈશ્વિક CO2 ઉત્સર્જનમાં પરિવહન ક્ષેત્રનો ફાળો કેટલા % છે?
- (6) એન્ટાર્કટિકાની ઉપરના ઓઝોન સ્તરમાં ગાબડું પડી રહ્યું છે-આ બાબત કયા વર્ષે જાણમાં આવી?
- (7) હવા પ્રદૂષણના એક માપક તરીકે SPM નું આખું રૂપ આપો.
- (8) BOD એટલે?
- (9) ભારતમાં EIA નો અમલ સૌ પ્રથમ કઈ પરિયોજનાઓ માટે થયો ?
- (10) વાતાવરણમાં સૌથી વ્યાપક ગ્રીનહાઉસ વાયુ કયો છે?
- (11) કયો ગ્રીનહાઉસ વાયુ સૌથી શક્તિશાળી ગ્રીનહાઉસ અસર ધરાવે છે?
- (12) વૈશ્વિક પ્રજાતિઓની વિવિધતામાં ભારતનો હિસ્સો કેટલા ટકા છે?

Each Question is of 14 marks :

===//===

English Version

Q 1 Which are the different components of environment? What is their role and significance in the earth system?

OR

Explain the basic concepts of environmental geography.

Q2 Discuss human impact on the natural environment.

OR

Elaborate on changing nature of man-environment inter-relations with respect to increasing population.

Q3 What is EIA? What are the basic steps followed?

OR

What is water pollution? What are its causes and impacts?

Q4 What is bio-diversity? Give information about its conservation options.

E1661-3

OR

Which are the environmental problems in India? What measures have been taken to control them?

Q5 Answer in one word/sentence only : (any SEVEN)

- (1) Word 'Environment' is derived from which French word?
- (2) Which one is the largest ecosystem?
- (3) Study of inter-relations among living organisms and with their environment is termed as?
- (4) Current world population is estimated at?
- (5) How much contribution is made by tourism sector to global CO₂ emissions?
- (6) In which year we came to know about Ozone hole developing over the Antarctic?
- (7) Give full form of SPM as a parameter of air pollution.
- (8) BOD means?
- (9) In India EIA was first applied to which kind of projects?
- (10) Which is the most common green house gas present in air?
- (11) Which gas has the most powerful green house effect?
- (12) India possesses how much % of global biodiversity?

===//===

(3)